

---

*Є.Д. Коротенко,
аспірант Донбаської державної машинобудівної академії*

ЗМІНА ІНТЕРПРЕТАЦІЙ МОВИ ЯК ГОЛОВНА ПЕРЕДПОСИЛКА “ЛІНГВІСТИЧНОГО ПОВОРОТУ” У ФІЛОСОФІЇ

Життя кожної людини так чи інакше пов’язане з мовою як одним з необхідних засобів комунікації. Світ, соціум і мова – ось три сфери, у контексті яких розкриваються всі проблеми людської життєдіяльності. Але у низці цих глобальних філософських категорій мова неодмінно посідає більш універсальне місце, оскільки саме завдяки їй реалізується людське буття на різноманітних рівнях свого вияву, зокрема мислення, зберігання і трансляцію інформації тощо.

З мовою міцно пов’язаний феномен “мовного дискурсу”, який, на думку відомого українського філософа В.Лук’янца, “нагадує собою невловиме божество давньогрецької міфології – Протея. Нині феномен цей перебуває в центрі досліджень різних наукових дисциплін: лінгвістики, семіотики, семіології, соціології знання, когнітивної антропології, філософії мови, мовознавства та багатьох інших. Власне тому сьогодні ми зіштовхуємось із своєрідним хаосом найрізноманітніших визначень названого феномена... Дискурс – це: надфразовий взаємозв’язок (єдність) слів; самоузгоджений текст; усно-розмовна форма тексту; взаємодія, інтеракція між особистостями; діалог; полілог; мовленнєва практика...” [1, 14]. А отже, щоб не заплутатись у різноманітті можливих інтерпретацій і метаморфозів мови та мати реальну перспективу філософського осмислення мовної проблематики, треба провести історико-філософський аналіз зміни уявлень про мову та коло її практичних значень. При цьому важливо враховувати, що у необмеженій множині визначень мовного дискурсу не можна виявити таку дефініцію, яка вважалася б єдино правильною.

Насамперед відзначимо, що питання про онтологічну сутність мови відображалось вже у творчості давніх греків. Якщо, наприклад,

підходити до розуміння людини як “міри всіх речей” (Протагор), то стає зрозумілим, що мова як суто людська властивість виступає такою самою реальністю, як і свідомість. Іншими словами, вона є не засобом чи формою втілення людської духовності, а самим духовним життям людини. Причому онтологічна інтерпретація мови у давньогрецькій філософії збігається з її знаковим виміром.

Так, у платонівському діалозі “Кратіл” мислителів починає цікавити значна мовна проблема, яка не знайшла свого повного розв’язання й дотепер, а саме: чи можна у мові визначити якісь особливі закони, що ставлять у відповідність формі мови (знакам, словам і словосполученням, реченням та їх сукупності та ін.) зміст відповідного тексту або “за природою”, або “за угодою”. На нашу думку, учасник цього діалогу, Сократ, маючи специфічні власні уявлення про мовний дискурс, доходить висновку, що в мові репрезентація через подібність панує понад використанням умовних знаків, але мають місце і додаткові фактори – угоди, звички тощо. Така точка зору дістала подальший розвиток у філософії стоїків, які спробували довести, що знак є сутністю, яка виникає внаслідок співвідношення того, що сприймається людиною (тобто позначає дещо) і того, що людиною розуміється (тобто позначається).

Вчення про знак і позначення знайшло свій подальший розвиток у філософії Середньовіччя: щоб переконатися в цьому, достатньо пригадати спір видатних схоластів навколо природи і існування універсалій (Т.Аквінський, І.Еріюгена, Росцелін тощо). Але до кінця XVIII ст. лінгвістика (і, передусім, теоретичне мовознавство) не була відокремлена від логіки і її предметом вважався пошук єдиних загальнолюдських способів висловлення думок.

Відокремлення лінгвістики здійснилось лише у XIX ст. і було пов’язане з розробленням еволюційного підходу до дослідження мови, що дало змогу ідентифікувати безпосередньо предмет лінгвістики – різноманітні мовні системи в їх історичному ракурсі – як самостійну галузь знання, що суттєво відрізнялась від предметів дослідження інших наук. Засновник семіології (вчення про знаки і знакові системи) Ф. де Соссюр відзначав щодо цього, що “мірою того, як всі краще почали розуміти істинну природу фактів мовної діяльності, що на перший погляд такі очевидні, але тим більше труднощів

являють для осмислення їх суті, ставало дедалі більш зрозумілим, що наука про мову є історичною, і лише історичною, наукою” [2, 39]. Саме в цю добу, залежно від широти тлумачення мови і контексту її існування, закінчили формування три основні філософські парадигми мовного дослідження, які доречно назвати відповідно семантичною, синтаксичною і прагматичною.

Семантична парадигма дослідження мови, або “філософія імені”, була започаткована ще у сиву давнину, але набула своєї визначеності лише наприкінці ХІХ ст., завдяки працям Д.Уітні, Ф. де Соссюра, Л.Блумфільда та ін., які відправною точкою мовних досліджень вважали порівняння, оскільки “порівняння можливе завдяки єдності (курсив мій. – *Є.К.*) мов, виходу їх з єдиної точки”, причому “кожна індоєвропейська мова – проміжний ланцюг між двома складними мовами на захід і на схід” [2, 59–60]. Тому семіологія (тобто прототип філософії мови, оскільки концептуальний базис науки про мову у той час остаточно ще не сформувався) зводиться до аналізу елементів поверхневих мовних структур (фонем і морфем) та їх класифікації. Іншими словами, мову слід розглядати як систему відносин і нетотожних одиниць, але у кожній мовній розбіжності завжди можна вирізнити певну синхронну закономірність, яка дає змогу виробити на ментальному рівні певну систему правил, потрібних для комунікації. Ця установка знайшла свою реалізацію у структуралізмі. “Коли ми розглядаємо одну і ту саму форму в різні проміжки часу, – пише щодо цього Ф. де Соссюр, – ми займаємося фонетикою, і кожного разу, коли ми розглядаємо різноманітні форми в один і той самий момент часу, ми займаємося морфологією... у мові, як і в будь-якій семіологічній системі, те, що відрізняє один знак від інших, і є все те, що її складає. Розбіжність породжує відмінну властивість, але водночас вона будує значимість і одиницю” [2, 67].

Друга, синтаксична парадигма, або “філософія предиката”, яка, на нашу думку, була закладена Г.Фреге, розвинута Б.Расселом, Р.Карнапом, М.Шліком, Дж.Муром та багатьма іншими логічними позитивістами і присвячувалась дослідженню зв’язків між мовним вираженням і поглядом на світ позбавленого особистісних якостей середньостатистичного носія мови. “Навіть не-філософ, – пише Фреге, – рано чи пізно виявляється один на один з необхідністю

визнати існування внутрішнього світу, відмінного від світу зовнішнього: світу, який утворюють чуттєві уявлення, враження, відчуття, емоції, настрої; світу схильностей, бажань і рішень...” [3, 30]. Під світом зовнішнім тут розуміються безпосередньо об’єктивні предмети й явища в сукупності їх відношень, тоді як внутрішній світ будує мізансцену, в межах якої відбувається відображення цих предметів у логіці мови. До того ж “думка не належить ні до уявлень з мого внутрішнього світу, ні до зовнішнього світу, світу об’єктів, що сприймаються чуттєво” [3, 43]. Її головна сутність – значення істини, тобто те, що традиційно зраховується до проблем логічної семантики. А розкрити істинність суджень можна лише за допомогою розуміння сутності розходження між денотатом (значенням) мовного знака – імені класу предметів чи понять, який він позначає, та його концептом, тобто формою, якою цей знак представлений у мовній системі. Цілком зрозуміло, що саме це вчення слугувало відправною точкою розвитку аналітичної філософії.

Ще далі у власних поглядах йде Б.Рассел. Він робить спробу побудувати несуперечливу теорію математики, що зводиться до створення штучної, формалізованої мови, “яка відповідала б за своєю структурою структурі світу – у світі немає нічого, крім речей з їх властивостями і відношеннями, і в мові не повинно бути нічого, крім індивідних змінних, n-місних предикатів та виразів, побудованих за їх допомогою” – пише М.Попович, характеризуючи цей висновок визнаного філософа [4, 104]. Але сутністю мови, її осередям постає символізм з його “концептно-денотатними” властивостями. Звідси, “власне у сутності пояснення того, що розуміється під символізмом, необхідно враховувати пізнання, когнітивні відносини, а також, вірогідно, і асоціації... Теорію символізму і її використання не можна обґрунтувати у межах чистої логіки без врахування різноманітних когнітивних відношень, що пов’язують нас з предметами” [5, 13]. Тобто, мова і філософія мають міцний зв’язок; без філософської експертизи значень і структури мови ми не можемо об’єктивно з’ясувати істину тверджень, осмислити доцільність і корисність застосування абстрактних понять. Але тут виникає об’єктивне питання: чи правомірне саме

прагнення привести структуру мови у відповідність із структурою світу?

Відповідь на порушене питання знаходимо у “Логіко-філософському трактаті” Л.Вітгенштайна. Незважаючи на те, що спочатку основна частина цього твору автором була опублікована під назвою “Der Satz” (“Речення”. – Є.К.), він насичений аналізом логічної структури фактичності, і, на нашу думку, є продовженням філософських поглядів Б.Рассела. Вітгенштайн все-таки знаходить мужність висловити категоричне “ні” розбудові будь-якої модифікованої метатеорії мови. У трактаті він доводить, що людина не може “збоку” подивитися на своє відношення до світу і порівнювати структуру власної мови із структурою світу. Поле зору людини не має меж, оскільки в протилежному випадку за допомогою певної метатеорії мови можна було б бачити те, що знаходиться поза цим полем зору. А тому структура мови і є структура світу, причому “основою” мови не можуть бути індивідні об’єкти, на кшталт того, як не можна побудувати велике повідомлення виключно з іменників. Основою мовлення є речення, що з логічної точки зору висловлюється пропозиційною функцією, або змінною. Частинний випадок цієї функції саме і є іменем речі. А отже, тепер зрозумілим стає твердження Вітгенштайна про те, що “світ складатиметься не з речей, а з фактів”, до того ж існування речі повинно в цьому контексті тлумачитись як конкретне здійснення факту.

Таким чином, логічні неопозитивісти прагнули описати теорію логічного синтаксису мови (логіку n -місного предикату), яка дала б змогу реченням, що піддаються інтерпретації, бути створеними без посилання на значення специфічних символів або слів (імен предметів). Замість них достатньо було ввести пропозиційні функції і відношення між ними, що реалізувалися на кшталт математичних функцій. Причому нескладно зрозуміти, що така теорія дотримується тих самих суворих стандартів, що і будь-яка визнана наукова теорія, оскільки, як вважав Д.Гільберт, “... ми чуємо у середині себе постійний заклик: ось проблема, шукай рішення. Ти можеш знайти його за допомогою чистого мислення, бо в математиці не існує *ignorabimus* (ми не будемо знати. – Є.К.)”. По суті, логічний синтаксис сформував математичну модель мови і будь-яке твердження, яке будувалося за канонами формально-логічного синтак-

сису, виконувало функцію опису певної множини фактів, тобто набувало власної значущості незалежно від того, які імена-символи вводилися до його складу.

Відтак, універсальною науковою мовою постає формально-логічна мова, яка базується лише на синтаксисі і не має жодного словника (тобто сукупності імен (назв) речей та відносин між ними). “Підкреслюючи відсутність словника – пише щодо цього Б.Рассел, – я стверджую, що така мова (а саме формально-логічна. – *Є.К.*) є цілком нормальною. Її мета – бути мовою такого типу, щоб при додаванні словника будувалася б логічно досконала мова. Дійсні ж мови не є логічно досконалими в цьому сенсі, а можливо і не можуть бути такими, якщо вони повинні слугувати цілям повсякденного життя... Іншими словами, всі імена, котрі використовувала б людина, що говорить, приймали б виключно особистісний для неї характер і були б не в змозі увійти до мови іншої людини” [5, 22]. Отже, філософія має бути критикою мови, діяльністю з прояснення думок, виявленням логічної форми речень. Смісл речення показує умови його істинності.

Втім, незважаючи на внутрішню системність і впорядкованість, семіологія (структурна лінгвістика) і логічна семантика мали й суттєвий недолік: вони були відірвані від реальності і практичної діяльності людей. Б.Рассел у творі “Філософія логічного атомізму” вказував на небезпечне нехтування “філософією егоцентричних властивостей” – основним підґрунтям так званої прагматичної парадигми дослідження мови, яка акцентує увагу дослідників на аналізі зв’язку між мовою і суб’єктом мовлення, тобто людиною, що використовує мову для задоволення власних (і не лише наукових) потреб. “Будь-який аналіз можливий тільки відносно того, що є комплексним, а це у кінцевому підсумку завжди залежить від безпосереднього знайомства з об’єктами”, – пише мислитель [5, 103]. Тут проблематика дослідження мови приймає своєрідний антропологічний ракурс, коли мова розглядається у контексті людини та її світу і є “організмом духу так само, як будова м’язових волокон, коло кровообігу, розгалуження нервів – організмом тіла” [7, 365]. Тобто виникає думка про необхідність не лише внутрішнього мовного контексту, а й позамовної ситуації, яку утворює вся система людської діяльності, що містить у собі мову як один з її елементів. На нашу

думку, саме так формується концепція значення як вживання, яка заклала початок потужного потоку сучасних праць з прагматики, з'ясував важливий факт філософського переосмислення мови не як засобу чи форми втілення людської духовності, а як “безпосередньо духовного життя людини” (В. фон Гумбольдт). Іншими словами, істинно людське буття неможливе без мови, а мова – не відчужена від людини система символів і знаків, а “безпосередня дійсність мислення” (К.Маркс), оскільки виступає живою реалізацією діяльності людської свідомості.

В. фон Гумбольдт з метою здійснення порівняльного аналізу різних мов, законів їх генези та функціонування в соціокультурному просторі, органічно поєднав порівняльне мовознавство з філософською теорією істини. Результати цього дослідження вражають: “мови є не лише засобом вираження вже пізнаної істини, але, більше того, засобом відкриття раніше невідомого, – пише він. – ... Сукупність того, що пізнається, як цілина, яку треба обробити людській думці, лежить між усіма мовами і незалежна від них. Людина може наблизитися до цієї суто об'єктивної сфери не інакше, як... лише суб'єктивним шляхом” [7, 318]. Тобто суб'єкт і об'єкт пізнання перебувають в органічній єдності і зливаються внаслідок актів безпосередньої комунікації людей, в яких відбувається перетворення суб'єктивного в об'єктивне.

Пізній Л.Вітгенштайн також почав розглядати мову як невід'ємну частину життєдіяльності людей, на кшталт їжі, руху тощо. І цей факт є цілком природним, оскільки мова реалізується у реальному світі, передбачає реальні дії з реальними предметами, нерозривно пов'язана з конкретними цілями людей в конкретних обставинах, у процесі різноманітних соціальних практик. Отже, мова – це частина самого світу, яка розкривається завдяки існуванню двох взаємопов'язаних умов комунікації: розумінню мови та її вживанню. Тому стає зрозумілим використання Вітгенштайном у власних філософських роздумах щодо мовної проблематики терміну “мовна гра”, у зміст якого він закладає аналогію з іншими ігровими проявами поведінки людей (наприклад, у процесі гри в карти, шахи, участі у спортивних змаганнях тощо). За Л.Вітгенштайном, будь-яка гра завжди ґрунтується на певному наборі правил. Але різноманітні соціальні практики – це реальні дії, в які вплетена мова.

Причому певна соціальна практика також не виходить за межі власних правил і, передусім, тому, що будь-яка мова має власну модель роботи, методику аналізу її в дії. Разом з мовними іграми змінюються і слова (імена предметів), і поняття, і цінності і, врешті, світогляд людини та горизонти творчості.

“Ситуація зміни”, яка була притаманна філософії останньої чверті ХХ ст., поступово пододала так звану точку біфуркації, а саме особливий історичний стан світоглядної трансформації, який характеризувався суворим і невідворотним відчуттям приреченості у зв’язку з пророкуваннями кінця філософського логоцентризму. Сьогодні, завдяки працям К.О. Апеля, Ю.Габермаса, М.Дамміта, Д.Девідсона, Ж.Дерріди, Ж.Ф. Ліотара, А.Макінтайра, Г.Патнема, М.Фуко та багатьох інших визнаних мислителів ми маємо підставу цілком впевнено констатувати здійснення чергового кроку до філософії деконструкції, під якою розуміємо прагнення до делегітимації і денатуралізації попередніх загальнознайомих метафізичних проєктів. Деконструкція, про яку тут йдеться, постає можливою завдяки особливому розгляду мови як законного й основного предмету філософського дослідження, а новизна цього “філософського прориву” полягає, передусім, у нетрадиційному підході до феномену науки та її методологічної культури.

Сучасна постмодерністська ситуація і притаманний їй “лінгвістичний поворот” у філософії оголосили в якості основоположної філософської мети прагнення побачити можливі смисли, що сповнюють тексти, самовизначитись щодо них, відчутти наявність алегоричних текстових усвідомлень, долаючи тим самим традиційні пошуки раціоналістичних методологій розпізнавання структури і правил застосування мовних одиниць. З цього часу філософію почали тлумачити скоріше як інтерпретатора і берегиню, ніж як зведення законів раціоналістичного обґрунтування суб’єкт–об’єктної взаємодії. “Сьогодні, – стверджує Ж.Дерріда, – слово “мова” застосовується в дослідженнях найрізноманітніших сфер людської життєдіяльності, починаючи зі сфер дії, мислення, рефлексії і закінчуючи сферами свідомості, несвідомого, сферою емоцій” [8, 1]. Тут він має на увазі використання мови як універсально-загальної моделі, стратегічного закладу деконструктивістських перетворень, які часто називають специфічним

“дискурс-аналізом”, що долає модернове уявлення про “дзеркальну сутність” людини, а отже, задає відхід від суб’єкта як “дзеркала природи”.

Втім, хоча Дерріда, як і всі вищезгадані постмодерністи, не перекреслює раз і назавжди досягнення так званого картезіанства, у світі сьогочасної філософії воно постає перед нами начебто у вигляді солом’яного опудала, що з врахуванням часу втратило первісне практичне значення.

Деконструктивістська сутність “лінгвістичного повороту” у філософії полягає також у тому, що сучасне ставлення до мови набуває постійних модифікацій, які у найкращому разі припускають початкове раціональне пояснення, але взагалі не містять структурно обґрунтованих, ізольованих і систематизованих алгоритмів побудови.

Так, на відмінну від класичного розуміння мови, Р.Рорті розглядає її не як засіб формування картини реальності, а як частину поведінки людського буття [9]. Ж.Ф. Ліотар не лише поділяє цю позицію, а й відтворює її у “граничному” вигляді, а саме – вбачає у мові агоністичний аспект людського існування. “Все, що ми можемо робити, – пише він, – це вдивлятися з подивом у розмаїття дискурсивних формоутворень так само, як ми це робимо стосовно багатоманітності форм флори і фауни” [10, 77]. Таку філософську позицію іноді називають яскравим висловом “кінець філософії”.

Втім, щодо мовного дискурс-аналізу лунають й інші, систематичні пропозиції, які спрямовані на подолання методологічної кризи філософії та акцентують нашу увагу на можливості філософської трансформації. Наприклад, Д.Девідсон наголошує на заклику “назад до структуралізму”, розуміючи дискурс-аналіз як метод істини у метафізиці, який “... пояснює умови істини висловлювання речення на основі рольових функцій слів у реченні” [11, 152]; М.Дамміт, який, на нашу думку, трохи згладжує цю радикальну позицію, розглядає дискурсивну мову у вигляді певних принципів, не релятивних повному індивідуальному реченню, модифікуючи тим самим підвалини структуралізму до відповідності умовам сьогодення. Г.Патнем взагалі розглядає дискурс-аналіз лише як “граматичну примітку”, тобто як “... особливий тип приміток,

котрі філософи сприймають як інформативні, хоча насправді такі примітки не говорять нам нічого корисного” [12, 196].

Зовсім іншу точку зору має А.Макінтайр, який тлумачить мовний дискурс-аналіз як низку чудових фразеологічних словників для мандрівників, а не як адекватну семантику природних мов чи теорію істини у цих мовах. А у філософських пошуках К.О. Апеля і Ю.Габермаса дискурс – це різноманітні комунікації, що реалізуються як трансцендентальна умова інтерсуб’єктивної дійсності інтерпретацій світу, тобто функція, що існувала завжди, але була недобаченою у філософській традиції від Декарта до Гуссерля.

Принцип, завдяки якому цей список посилань міг би бути розширеним, не можна відокремити, бо “... у будь-якій живій національній мові різноманітні дискурси виникають і еволюціонують приблизно так, як хмари в небі” [1, 20]. Але всі посилання наголошують на тому, що наше історичне буття передує й засновує будь-яке абстрактне розщеплення на суб’єкта, котрий пізнає, й об’єкта, що пізнається. А отже, саме “лінгвістичний поворот” сьогодні постає новітнім сховищем філософії.

Відтак, аналіз історико-філософських аспектів виникнення і розвитку семантичної, синтаксичної і прагматичної парадигм дослідження мови, наведений у цій статті, дає нам змогу зробити наступні висновки щодо сучасного відходу від традиційних пошуків раціоналістичних методологій розпізнавання структури і правил застосування мовних одиниць.

По-перше, символічну (або структурно-логічну) теорію побудови і використання мови не можна обґрунтувати у межах чистої логіки без врахування різноманітних когнітивних відношень, що пов’язують нас з предметами. Іншими словами, об’єктивно з’ясувати істину тверджень, осмислити доцільність і корисність застосування специфічних мовних термінів і понять людина здатна лише в контексті історичного буття, що передує й засновує будь-яке абстрактне розщеплення на суб’єкта, котрий пізнає і об’єкта, що пізнається.

По-друге, мовний дискурс – це різноманітні комунікації, що реалізуються як трансцендентальна умова інтерсуб’єктивної дійсності інтерпретацій світу, а отже, сучасне використання мови

долає модернове уявлення про “дзеркальну сутність” людини і задає відхід від суб’єкта як “дзеркала природи”.

Нарешті, по-третє, сучасну філософію тлумачать скоріше як інтерпретатора і берегиню, ніж як зведення законів раціоналістичного обґрунтування суб’єкт—об’єктної взаємодії. Тому, основоположну філософську мету сьогодення можна уявити у вигляді прагнення побачити можливі текстові смисли, самовизначитися щодо них, відчутися наявність алегоричних текстових усвідомлень, застосовуючи тим самим мовні ігри і долаючи традиційні пошуки раціоналістичних методологій розпізнавання структури і правил застосування мовних одиниць.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Лук’янець В.С., Кравченко О.М., Озадовська Л.В.* Сучасний науковий дискурс: оновлення методологічної культури. — К., 2000.
2. *Ф. де Соссюр.* Заметки по общей лингвистике. — М., 1990.
3. *Фреге Г.* Мысль: логическое исследование // *Философия, логика, язык.* — М., 1987.
4. *Попович М.В.* Логіка і наукове пізнання. — К., 1971.
5. *Рассел Б.* Философия логического атомизма. — Томск, 1999.
6. *Витгенштейн Л.* Логико-философский трактат. — М., 2000.
7. *В. фон Гумбольдт.* Язык и философия культуры. — М., 2001.
8. *Fiske J.* Television Culture. — London, 1987.
9. *Рорти Р.* Философия и зеркало природы. — Новосибирск, 1997.
10. *Ліотар Ж.-Ф.* Постмодерністська ситуація // *Після філософії: кінець чи трансформація?* — К., 2000.
11. *Девідсон Д.* Метод Істини в метафізиці // *Після філософії: кінець чи трансформація?*
12. *Патнем Г.* Чому розум не може бути натуралізований? // *Після філософії: кінець чи трансформація?*

Коротенко Є.Д. Зміна інтерпретацій мови як головна передпосилка “лінгвістичного повороту” у філософії.

У статті на засадах аналізу здобутків зарубіжних дослідників розглянуто історико-філософські аспекти виникнення і розвитку

семантичної, синтаксичної і прагматичної парадигм дослідження мови, які пояснюють сучасний відхід від традиційних пошуків раціоналістичних методологій розпізнавання структури і правил застосування мовних одиниць.

Ключові слова: мова, семантична, синтаксична і прагматична парадигми, мовна гра, лінгвістичний поворот, мовний дискурс-аналіз.

Коротенко Е.Д. Изменение интерпретаций языка как основная предпосылка “лингвистического поворота” в философии.

В статье на принципах анализа достижений зарубежных исследователей рассмотрены историко-философские аспекты возникновения и развития семантической, синтаксической и прагматичной парадигм исследования языка, которые объясняют современный отход от традиционных поисков рационалистических методологий распознавания структуры и правил применения языковых единиц.

Ключевые слова: язык, семантическая, синтаксическая и прагматичная парадигмы, языковая игра, лингвистический поворот, языковой дискурс-анализ.

Korotenko Y.D. Change of language interpretations as the main precondition of “linguistic turn” in philosophy.

In the article on the principles of analysis of achievements of foreign researchers the historic and philosophical aspects of origin and development of semantic, syntactic and pragmatic paradigms researches of language, which explain the modern braking away from the traditional searches of rational methodologies of structure recognition and application of linguistic units rules are considered.

Key words: language, semantic, syntactic and pragmatic paradigms, linguistic game, linguistic turn, linguistic discourse-analysis.